

SAYI : 94019529-101.07.04-E.11370
BAŞVURU NO : 2018/463
KARAR TARİHİ : 27/06/2018

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURUYA KONU İDARE : Kahramanmaraş Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü

BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın; refakatçi yol giderinin ödenmesi talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 15.1.2018

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) **Kurumumuza başvuruda bulunan ...**; Kahramanmaraş Afşin ilçesinde ikamet ettiğini, eşinin iltihaplı eklem romatizması rahatsızlığının bulunduğunu, sürekli kontrol altında tedavisinin devam ettiğini, Afşin Devlet Hastanesinden refakatli sevk alıp tedavi ve kontrol için Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesine gittiklerini ve aynı gün geri döndüklerini, daha önceki süreçlerde refakatçi için de yol giderleri ödenirken 09/10/2017 tarihinde yapılan sevk formunda refakatçi gerekçesi bölümüne yazılan “*eşi refakatinde gitmesi tıbbi yönden uygundur*” ibaresi yeterli görülmeyerek refakatçi yol gideri ödenmediğini, eşinin rahatsızlığı dolayısıyla tek başına gitmesinin mümkün olmadığını belirterek söz konusu sevk formuna istinaden refakatçi yol giderinin tarafına ödenmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Şikâyet başvurusunun çözüme kavuşturulması amacıyla **Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı**’ndan 20/02/2018 tarihli ve E.2417 sayılı yazımız ile bilgi ve belge talep edilmiş olup ilgili idarenin 16/03/2018 tarihli ve E.3604730 sayılı cevabi yazı ve eki belgelerde özetle;

2.1) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun “*Yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri*” başlıklı 65 inci maddesinde, Genel Sağlık Sigortası Uygulamaları Yönetmeliğinin “*Yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri*” başlıklı 16 ncı maddesinde, Sağlık Uygulama Tebliği’nin “*2.6.3. Refakatçi giderleri*” başlıklı maddesinde

refakatini hekimin tıbben lüzumlu ve gerekli göreceği hallerde refakatçinin yatak ve yemek giderlerinin Kurumca karşılanacağı ifade edildiğini,

2.2) Diğer yandan, Genel Müdürlük tarafından 81 Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne gönderilen 26/01/2015 tarihli 1387468 sayılı ve 20/10/2016 tarihli 5622789 sayılı dağıtımli yazılarda sağlık hizmeti sunucuları tarafından genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yerleşim yeri dışındaki Kurum ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusuna refakatli sevk edilmesine lüzum görülmesi halinde sevk belgesinde refakatini tıbben gerekli olduğunun gerekçesinin genel ifadelerle değil tıbbi tanısının yanında, kişilerin refakatçi eşliğinde sevk edilmesine ihtiyaç duyulan fiziksel/zihinsel zorluğuna ilişkin durumunun ayrıntılı bir şekilde yazılması gerektiğinin bildirildiği,

2.3) Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerinden alınan yazılarda genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sevk belgelerinin Genel Müdürlüğe iletilerek sevk belgelerinde belirtilen refakatçi gerekçelerinin tıbbi gerekçe olarak kabul edilip edilmeyeceği ile ilgili olarak tereddütler yaşandığının belirtilmesi üzerine; genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin müracaat ettikleri sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları tarafından yerleşim yeri dışındaki sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularına refakatli veya mutata taşıt dışı araçla sevk edilmesine lüzum görülmesi halinde, sevk belgesinde veya mutata taşıt dışı araçla nakline ilişkin sağlık kurulu raporunda tıbbi gerekçelerle ilgili tereddüt yaşanması durumunda gereksiz yazışma ve iş gücü kaybına sebebiyet vermemek için bağlı buldukları Sağlık Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüklerinden görüş alınmasının uygun olacağını bildirildiği,

2.4) Mevzuat hükümleri ve yukarıda belirtilen dağıtımli yazılar gereğince, sevki düzenleyen sağlık hizmet sunucusunca refakatini tıbben gerekli olduğunun sevk belgesinde belirtilmesi gerekmekte olup genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin mağduriyetine sebebiyet verilmemesi için sağlık hizmet sunucularının uyarılması yönünde de Sağlık Bakanlığına gerekli bilgilendirmelerin yapıldığı,

2.5) Sosyal Güvenlik İl Müdürlükleri ve Merkez Müdürlükleri tarafından sevk belgelerinin incelenmesinde belgede yer alan bilgiler üzerinden değerlendirme yapıldığı, kişilerin geçmiş sevk belgeleri dikkate alınmadığı, bu itibarla, Kahramanmaraş Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne ...'ın 09/10/2017 tarihli sevk belgesiyle ilgili olarak Müdürlüklerince yürütülen işlemler hakkında bilgi verilmesi istenildiği,

2.5.1) ...T.C. kimlik numaralı'ın 09/10/2017 tarihinde Afşin Devlet Hastanesinden aldığı Hasta Sevk Formuyla birlikte Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesine 10/10/2017 tarihinde giderek tedavisini gördüğü,

2.5.2) ...'ın eşi olan ... T.C. kimlik numaralı ... hasta sevk formunu 11/10/2017 tarih ve 12205218 sayılı yol ve gündelik giderleri talep formunu da eklemek suretiyle Müdürlüğe verdiğini,

2.5.3) Evrak üzerinde yapılan incelemede sevk eden doktor tarafından refakatçi gerekçesi olarak "*eşi refakatinde gitmesi tıbbi yönden uygundur*" yazılmış olduğu, Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü'nün 20/10/2016 tarihli ve 5622789 sayılı yazısına göre refakatçi gerekçesinin yetersiz bulunduğu ve refakatçi için ödeme yapılmadığının bildirildiği ve İl Müdürlüğünce yapılan işlemlerin Genel Müdürlükçe de uygun görüldüğü,

2.6) Yapılan açıklamalar doğrultusunda refakatin tıbben gerekli olduğunun sevk belgesinde uygun şekilde belirtilmesi zorunlu olduğundan, refakatli sevk edilen kişinin sevk belgesinde tıbbi gerekçenin belirtildiği şekilde yazılması halinde refakatçi giderlerinin ödendiği, nitekim adı geçenin Afşin Devlet Hastanesinden almış olduğu 06/12/2017 tarihli 9369521 sayılı ve 08/01/2018 tarihli 9518862 sayılı sevk belgelerindeki refakatçi gerekçeleri mevzuata uygun olarak düzenlendiğinden (*Yürüme zorluğu çeken hastanın eşi refakatinde gitmesi tıbbi yönden uygundur*) Kahramanmaraş Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne ödeme yapıldığı, bununla birlikte 09/10/2017 tarihli 9088750 sayılı sevk belgesindeki refakatçi ile gidilmesini gerektiren tıbbi gerekçenin sevki düzenleyen uzman hekim tarafından uygun şekilde düzeltilmesi halinde söz konusu sevkin yeniden değerlendirileceği tarafımıza bildirilmiştir.

3) **Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nın** 09/10/2017 tarihli 9088750 sayılı sevk belgesindeki refakatçi ile gidilmesini gerektiren tıbbi gerekçenin sevki düzenleyen uzman hekim tarafından uygun şekilde düzeltilmesi halinde söz konusu sevkin yeniden değerlendirileceği hususunu bildirmesi üzerine 14/05/2018 tarihinde Afşin Devlet Hastanesi İç Hastalıkları Uzmanı Dr. ... ile görüşülmüş olup başvuru konusu husus belirtilerek sevk formunda düzeltere yapılıp yapılamayacağı sorulmuş, ancak aradan uzun zaman geçtiği ve geçmişe yönelik işlem tesis edemeyeceği tarafımıza bildirilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4) 2709 sayılı T.C. Anayasası'nın;

4.1) **“Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması” başlıklı 56 ncı maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında;** *“Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler. Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlardan yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.”* hükmü,

4.2) **“Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasında;** *“Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”* hükmü,

5) 6328 sayılı **Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesine göre;** *“(1) Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir. (2) Ancak; a) Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler ile resen imzaladığı kararlar ve emirler, b) Yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler, c) Yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin kararlar, ç) Türk Silahlı Kuvvetlerinin surf askerî nitelikteki faaliyetleri, Kurumun görev alanı dışındadır.”*

6) 5510 sayılı **Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun; “Yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri” başlıklı 65 inci maddesinin birinci ve ikinci ve son fıkrasında;** *“(1) Hekimin veya dış hekiminin muayene veya tedavi sonrası tıbben göreceği lüzum üzerine genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmaları için muayene*

ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına yapılan sevkinde, ayakta tedavilerde kendisinin ve bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçisinin gidiş ve dönüş yol gideri ve gündelikleri; yatarak tedavilerde ise gidiş ve dönüş tarihleri için gündelikleri ile yol gideri Kurumca karşılanır. Bu hüküm, 60 ıncı maddenin onikinci, onüçüncü ve ondördüncü fıkralarında sayılan kişiler için uygulanmaz. Kurum gerekli gördüğü hallerde bu fıkra gereğince kişilerin ulaşım hizmetlerini, hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin etmeye yetkilidir.

(2) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yatarak tedavileri sırasında, hekimin veya dış hekiminin tıbben göreceği lüzum üzerine yanında kalan refakatçinin yatak ve yemek giderleri bir kişi ile sınırlı olmak üzere Kurumca karşılanır.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

7) 18/04/2014 tarihli ve 28976 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Sağlık Sigortası Uygulamaları Yönetmeliği’nin; “Yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri” başlıklı 16 ncı maddesinin beşinci fıkrasında; “(5) Genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişilere refakat eden kimselere bir kişiyle sınırlı olmak üzere yol ve gündelik gideri, sevki düzenleyen sağlık hizmeti sunucusu hekimi veya dış hekimi tarafından refakatin tıbben lüzumlu veya gerekli görülmesi ve sevk ile müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusuna refakatçi eşliğinde gelindiğinin ve/veya kalındığının belirtilmiş olması halinde ödenir. Ancak 18 yaşını doldurmamış çocukların sevklerinde refakatçi eşliğinde gönderilmesinin tıbben lüzumlu veya gerekli görülme şartı aranmaz.”

8) Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği’nin “2.6.3. Refakatçi giderleri” başlıklı maddesinde; “Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin bir kişiyle sınırlı olmak üzere refakatçi giderlerinde; sevki düzenleyen sağlık hizmeti sunucusunca refakatin tıbben gerekli olduğunun, sevk ile müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunun refakatçi eşliğinde gelindiğinin ve/veya kalındığının elektronik ortamda veya SUT eki EK-2/F formunda belirtilmiş olması gerekmektedir. 18 yaşını doldurmamış çocuklar için bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçi giderlerinin ödenmesinde yukarıda belirtilen koşullar aranmaz.” düzenlemelerine yer verilmiştir.

9) Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü’nün 26/01/2015 tarihli 1387468 sayılı ve 20/10/2016 tarihli 5622789 sayılı dağıtımli yazılarında; Sağlık hizmeti sunucularınca genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna refakatli sevk edilmesine lüzum görülmesi halinde; sevk belgesinde refakatin tıbben gerekli olduğunun gerekçesinin, genel ifadelerle değil tıbbi tanısının yanında, kişilerin refakatçi eşliğinde sevk edilmesine ihtiyaç duyulan fiziksel/ zihinsel zorluğuna ilişkin durumunun ayrıntılı bir şekilde yazılması gerektiğine dair bilgilendirme yapılarak 81 il müdürlüğüne gönderildiği, ayrıca 09/12/2015 tarihli 6254873 sayılı ve 24/08/2017 tarihli 4428705 sayılı yazılar ile Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık hizmeti sunucularının bu doğrultuda uyarılması hususun Sağlık Bakanlığı’na bildirildiği belirtilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

10) Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan “Tavsiye Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden

11) Şikayet başvurusu, 1 no'lu paragrafta açıklandığı üzere eşinin iltihaplı eklem romatizması rahatsızlığının bulunduğu, Afşin Devlet Hastanesinden refakatli sevk alıp tedavi ve kontrol için Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesine gittiklerini, sevk formunda refakatçi gerekçesi bölümüne yazılan “*eşi refakatinde gitmesi tıbbi yönden uygundur*” açıklaması yeterli görülmeyle refakatçi yol gideri ödenmediğini, eşinin rahatsızlığı dolayısıyla tek başına gitmesinin mümkün olmadığını belirterek söz konusu sevk formuna istinaden refakatçi yol giderinin tarafına ödenmesini talep etmektedir.

12) 5510 sayılı Kanununun 65. maddesi(prg. 6.) ve Genel Sağlık Sigortası Uygulamaları Yönetmeliğinin 16. Maddesinde(prg. 7.) hekimin muayene veya tedavi sonrası tıbben göreceği lüzum üzerine genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmaları için muayene ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına başka bir sağlık kuruluşuna sevk edilebileceği ve **refakatin hekim tarafından tıbben lüzumlu veya gerekli görülmesi** ve sevk ile müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusuna refakatçi eşliğinde gelindiğinin belirtilmiş olması halinde, ayakta tedavilerde kendisinin ve bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçisinin gidiş ve dönüş yol gideri ve gündeliklerinin Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanacağı hüküm altına alınmış bulunmaktadır. Sağlık Uygulama Tebliğinin 2.6.3. maddesinde(prg. 8.) de benzer bir düzenleme ile sevk düzenleyen hekim tarafından refakatin tıbben gerekli olduğunun ve sevk ile müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusuna refakatçi eşliğinde gelindiğinin belirtilmiş olması durumunda refakatçi yol giderlerinin ve gündeliğinin ödeneceğini belirtmektedir.

13) Ancak tüm bu düzenlemeler kapsamında refakatin tıbben gerekli olduğunun sevk belgesinde ne şekilde ifade edileceğine ilişkin herhangi bir açıklama yapılmamıştır. Söz konusu açıklama ise Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü'nün dağıtımli yazıları(prg. 9.) ile yapılmış ve söz konusu yazılarda sağlık hizmeti sunucularınca genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna refakatli sevk edilmesine lüzum görülmesi halinde; sevk belgesinde refakatin tıbben gerekli olduğunun gerekçesinin, genel ifadelerle değil; tıbbi tanısının yanında ‘*hasta yatalak, genel durum bozukluğu, denge bozukluğu, baş dönmesi, yürüme güçlüğü, görme bozukluğu, ağır diyabet hastası*’ gibi kişilerin refakatçi eşliğinde sevk edilmesine ihtiyaç duyulan fiziksel/zihinsel zorluğuna ilişkin durumunun ayrıntılı bir şekilde yazılması gerektiğine ilişkin bilgilendirme yapılmış ve il müdürlükleri ile Sağlık Bakanlığı'na iletilmiştir.

14) Somut olay kapsamında başvuranın romatoid artrit tanısı konulan eşinin ileri tetkik ve tedavisi için 2014 yılından itibaren Afşin Devlet Hastanesi tarafından düzenlenen hasta sevk formu ile Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine müracaat etmekte olduğu, 10/11/2014 tarihli ilk hasta sevk formu ve 30/01/2017 tarihli hasta sevk formu ile iki tarih arasında düzenlenen diğer tüm sevk formlarında refakatçi gerekçesinin ‘*tıbben eşi refakatinde gitmesi uygundur*’ şeklinde belirtildiği ve refakatçi yol giderlerinin Kurum tarafından karşılandığı, ancak 09/10/2017 tarihli hasta sevk formunda ‘*eşi refakatinde gitmesi tıbbi yönden uygundur*’ açıklamasının yeterli bulunmayarak ödemenin yapılmadığı görülmüştür. Akabinde ise 06/12/2017 ve 08/01/2018 tarihli hasta sevk formlarında refakatçi gerekçesinde ‘*yürüme zorluğu çeken hastanın eşi refakatinde gitmesi tıbbi yönden uygundur*’ şeklinde açıklama yapılması üzerine refakatçi yol giderleri ödenmiştir.

15) Gerek 5510 sayılı Kanun hükmünde gerekse Uygulama Yönetmeliği ve Sağlık Uygulamaları Tebliğinin ilgili hükümlerinde **refakatin hekimce gerekli görülmesi halinde** refakatçi yol giderinin ödeneceği hususu belirtildiği dolayısıyla refakatçi gerekçe açıklaması kısmının ilgili hekim tarafından

tain edileceği açıktır. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun Sağlık Bakanlığı'na hitaben 09/12/2015 tarihli 6254873 sayılı ve 24/08/2017 tarihli 4428705 sayılı yazılarına rağmen ilgili hekimler tarafından **gerekçe kısmının yeterli açıklıkta yazılmamış olması ilgili hekimlerin sorumluluğunda bulunmaktadır**. Nitekim sağlık kuruluşuna başvuran hastaların sevk belgesinde refakatçi gerekçesine nasıl bir açıklama yazılması gerektiğini bilmesi beklenemeyecektir.

16) Diğer yandan Sosyal Güvenlik Kurumu'nun 26/01/2015 tarihli 1387468 sayılı, 20/10/2016 tarihli 5622789 sayılı dağıtımli yazılarında, sevk belgesinde refakatin tıbben gerekli olduğunun gerekçesinin, genel ifadelerle değil; tıbbi tanısının yanında '*hasta yatalak, genel durum bozukluğu, denge bozukluğu, baş dönmesi, yürüme güçlüğü, görme bozukluğu, ağır diyabet hastası*' gibi kişilerin refakatçi eşliğinde sevk edilmesine ihtiyaç duyulan fiziksel/zihinsel zorluğuna ilişkin durumunun ayrıntılı bir şekilde yazılması hususu belirtilmesine rağmen 09/10/2017 tarihine kadar düzenlenen hasta sevk formlarında '*tıbben eşi refakatinde gitmesi uygundur*' açıklaması yeterli görülerek ödeme yapılmışken 09/10/2017 tarihli sevk formunda aynı açıklamanın yetersiz görülmesi ve ödemenin yapılmaması **herhangi bir gerekçeye dayandırılmamakta bu durum ise idarenin faaliyetlerinin belirliliği ilkesine aykırılık teşkil etmektedir**. Anayasa Mahkemesi kararlarında da ifade edildiği gibi, hukuk devletinin unsurlarından olan "hukuki güvenlik" ve "belirlilik" ilkeleri gereği devlet faaliyetlerinin önceden tahmin edilebilir, öngörülebilir olması gerekmekte olup, takdir yetkisini zorlayan ve keyfiliğe yol açacak kurallara yer vermemeli, kişilerin haklı beklentilerini bariz şekilde bertaraf etmeyecek düzenlemeler yapılmalıdır.

17) Başvuranın eşinin rahatsızlığı nedeniyle yürüme zorluğu çektiği için bu zamana kadar düzenlenmiş olan bütün sevk formlarında refakatin uygun görüldüğü, en son düzenlenen 06/12/2017 ve 08/01/2018 tarihli sevk formlarında da '*yürüme zorluğu çeken hastanın eşi refakatinde gitmesi tıbbi yönden uygundur*' gerekçesi ile refakatin uygun görüldüğü dikkate alındığında 09/10/2017 tarihli sevk formunda her ne kadar gerekçe yeterli görülmemiş olsa da **hastanın refakatçiye ihtiyacı bulunduğu aşikâr olduğu** ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda da **refakatçi gerekçe kısmına yazılacak ifadenin tayininin doktor tarafından yapılması gerektiği**, doktorun refakati tıbben uygun görmesine rağmen **gerekçesini açıklayıcı yazmamasının sorumluluğunun hastaya yükletilmesinin hakkaniyete uygun olamayacağı** değerlendirilmiştir.

18) Yukarıda yapılan açıklamalar, anılan mevzuat hükümleri ve tüm dosya kapsamı çerçevesinde; doktor tarafından hasta sevk formunda yer alan refakatçi gerekçe kısmının yeterince açıklayıcı yazılmamasının sorumluluğunun hastaya yükletilmesinin ve 09/10/2017 tarihinden önceki ve sonraki tedavilerinde **refakatçiye ihtiyaç duyduğunun belgelerle sabit olmasına rağmen** başvuranın refakatçi yol giderinin ödenmesi talebinin reddedilmesinin hukuka ve hakkaniyete uygun olmadığı kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

19) İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup, idareden istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderilmediği, bununla birlikte başvuranla ilgili işlemlerinde, makul sürede karar verme, idari işleme karşı hangi sürede hangi mercilere başvurulabileceği bildirilmediğinden "karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi" ilkesine ve hesap verilebilirlik, şeffaflık, kararların gerekçeli olması ve kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi ilkelerine **uygun davranmadığı** anlaşılmış olup idarenin bundan böyle bu ilkelere de uyması beklenmektedir.

V. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

20) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup **Kahramanmaraş İdare Mahkemelerinde** yargı yolu açıktır.

VI. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN KABULÜNE;**

Başvuranın 09/10/2017 tarihli refakatli sevk formuna istinaden refakatçi yol giderlerinin tarafına ödenmesi hususunda **SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI'NA,**

Bundan böyle yeni mağduriyetlere sebebiyet verilmemesi için sağlık hizmeti sunucularının uyarılması ve gerekli tedbirlerin alınması yönünde **SAĞLIK BAKANLIĞI'NA TAVSİYEDE BULUNULMASINA**

Kararın **BAŞVURANA, SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI'NA ve SAĞLIK BAKANLIĞI'NA** tebliğ edilmesine,

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, **ilgili idarelerce bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,**

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi